



ЕНЕРГИЈА

КОСТОЛАЦ

број 84 // МАРТ 2025.

ISSN 2560-5135



■ Производња електричне енергије

Стабилни на мрежи

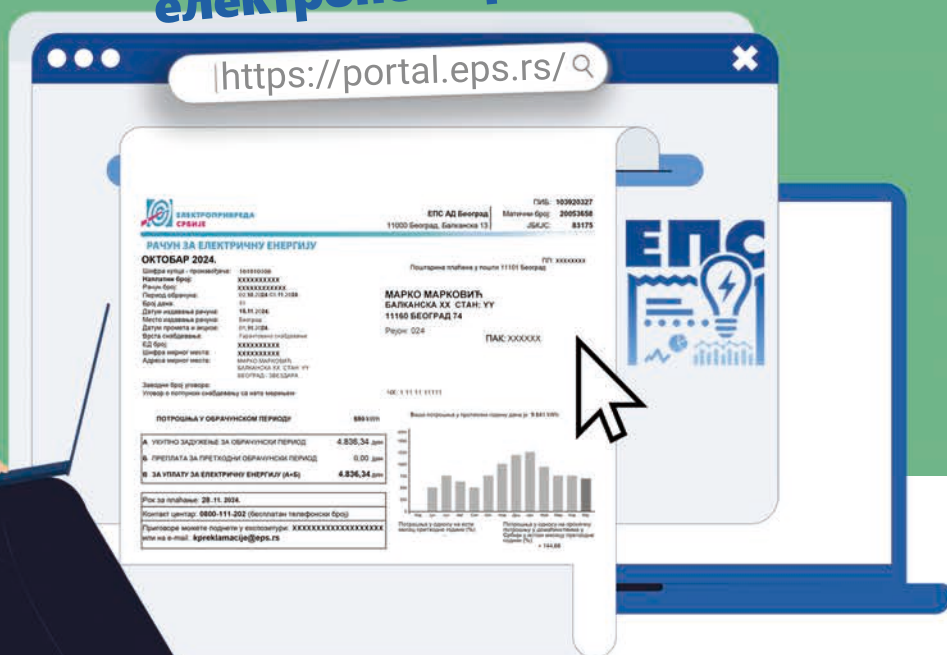
Активација је могућа и у нашим пословницама.

Активирајте услугу е-рачуна на ЕПС - Увид у рачун или са сајта www.eps.rs преузмите захтев, попуните и пошаљите на:

**ugovaranje.ns@eps.rs
ugovaranje.bg@eps.rs
ugovaranje.kv@eps.rs
ugovaranje.ni@eps.rs
ugovaranje.kg@eps.rs**

ЕПС

50 динара
попуста
за
електронски рачун



**Заменом папирног
рачуна електронским уз
попуст од **50 динара**,
заједно доприносимо
очувању животне
средине.**

скенирај и преузми
апликацију



**Плаћајте рачуне путем портала
или мобилном апликацијом**



ЕПС - Увид у рачун

Садржај

из епс групе

04 Улагања ЕПС у зелену енергију 3,5 милијарде евра до 2030.
Две трећине инвестиција опредељене за ХЕ и ОИЕ

актуелно

10 Пропећни планови рекултивације деградираних површина у Костоцу
Рекултивација јаловишта приоритет рудара

12 Рехабилитација радника, чланова Синдиката „Копови Костолац“
Најтраженије Ковиљача, Врњачка и Соко бања

13 Услови рада радника приоритет у управљању Површинским копом „Дрмно“
И човек тражи негу као и машина

локални мозаик

15 Обнова зграде након пожара
Солидарност у пракси

16 Школа шаха у окрићу библиотеке у Костоцу
Стицање првих сазнања о древној игри

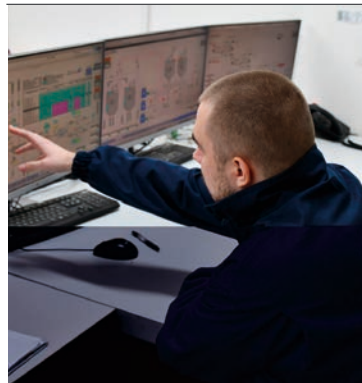
17 Велика каријера костолачког голмана успешно се наставља
Ђорђе Петровић на голу „Стразбура“ несавладан 270 минута

18 Костолачки писци (3)
Женски рецепт за песму



Душан Живковић, генерални директор ЕПС,
на Копаоник бизнис форуму

ЕПС развија стратешке пројекте и препознаје нове потенцијале



06

Из ТЕ „Костолац Б3“

Обука радника прилика за развој

08

Одсумпоравање и продаја гипса у
ТЕ „Костолац Б“

Све бољи резултати



импресум

ЕНЕРГИЈА
ЕПС КОСТОЛАЦ

ГЕНЕРАЛНИ ДИРЕКТОР: Душан Живковић, ДИРЕКТОР СЕКТОРА ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ: Тања Крстонијевић,
ШЕФ СЛУЖБЕ ЗА ОДНОСЕ С ЈАВНОШЋУ ОГРАНКА ТЕ–КО КОСТОЛАЦ И ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Новица Антић,
РЕДАКЦИЈА: Предраг Животић, Ивана Миловановић и Вишња Огњановић, АДРЕСА РЕДАКЦИЈЕ: Николе Тесле 5 – 7,
12208 Костолац, ТЕЛЕФОН: 012/241-904, e-mail: glas.proizvodjaca@eps.rs, WEB SITE: www.eps.rs, ЛИКОВНА И ГРАФИЧКА
ПРИПРЕМА: TRI O D.O.O ARANĐELOVAC, НАСЛОВНА СТРАНА: Душан Стевић, ЛОГОТИП: Милош Павловић, ШТАМПА:
ŠTAMPARIJA TRI O DOO, 34300 Аранђеловац, Краља Петра I бр. 77 Бања, ТИРАЖ: 1500 примерака.

Први број, под називом „Новине“, изашао 25. маја 1957. године. Од наредног броја лист је излазио под називом „Глас произвођача“ све до 14. септембра 2010. од када је назив промењен у „ТЕ – КО Костолац“ (до 30. јуна 2015) од 15. 11. 2017. године опет излази под називом „ЕПС енергија Костолац“.

Две трећине инвестиција опредељене за ХЕ и ОИЕ

До 2030. године „Електропривреда Србије“ ће уложити више од три милијарде евра у инвестиционе пројекте зелене енергије, а од тога више од две милијарде у пројекте обновљивих извора и око милијарду евра у изградњу нових и ревитализацију постојећих хидроелектрана – рекао је Александар Јаковљевић, извршни директор за инвестиције и развој у ЕПС. Он је на панелу „Нови пројекти за ОИЕ“ у оквиру конференције „Аукције и пројекти за обновљиве изворе енергије - пут до зелених киловата“ одржане 13. марта, истакао да ЕПС интензивно планира инвестиције за обезбеђивање енергетске безбедности и сигурног снабдевања електричном енергијом и да је при крају изградња ветропарка „Костолац“ и соларне електране „Петка“. Јаковљевић је рекао и да се развија пројекат изградње 1.000 мегавата соларних електрана са батеријским складиштима, а интензивно се одвијају и припремне активности за изградњу реверзибилне ХЕ „Бистрица“ која је један од кључних пројеката за обезбеђење све већег удела ОИЕ у наредном периоду.

Раде Мрдак, саветник министарке у Министарству рударства и енергетике, нагласио је да је визија да Србија до краја 2040. године на мрежи има 11 гигавата зелене енергије. Он је рекао да су до сада завршена два круга аукција, те да ће кроз трогодишњи план аукција енергетски систем добити 1.300 MW зелене енергије из приватних инвестиција, које ће допринети декарбонизацији сектора електричне енергије.



– Недавно је успешно завршен други круг аукција. Резултат је десет нових зелених електрана, инвестиције од 782 милиона евра, док је понуђена квота од 424,8 MW премашена, а капацитети који ће бити изграђени су 645 MW. Нове соларне и ветроелектране допринеће већој енергетској сигурности јер ће произведена зелена енергија остати у Србији и неће се извозити на друга тржишта – рекао је Мрдак. Саветник министарке је истакао да ће захваљујући улагањима у ОИЕ сектор Србија до краја деценије обезбедити нових 3,5 GW зелене енергије и да ће скоро сваки други мегават-сат произведене електричне енергије бити из обновљивих извора енергије.

Давор Пуповац, директор Сектора за анализу тржишта у ЕПС, рекао је да су прве аукције за ЕПС биле једно велико искуство и да су са скоро свим победницима са прве аукције потписани уговори о откупу електричне енергије.

– ЕПС је једина компанија у Србији која нуди и сигуран пласман те енергије и може да избалансира енергију из ОИЕ. Сви који су били на другој аукцији су потписали предуговор са ЕПС-ом да би били конкурентнији на аукцији, а пут од прве до друге аукције био је период учења и за ЕПС и за учеснике на тржишту – објаснио је Пуповац. – И ЕПС мења начин планирања, јер ми већ предвиђамо који ће то бити износ производње из ОИЕ. Прошле године је то било 2 GWh из старог система фид-ин тарифа. У 2027. години биће чак 4 TWh и то мења начин планирања управљањем у ЕПС и на годишњем и дневном нивоу. Мења се потреба за оптимизацијом планирања дан унапред, унутар дана и ЕПС је предузео кораке да унапреди управљање баш у том оперативном делу.

P. E.

■ Наставак обнове златне резерве ЕПС-а

Почела ревитализација другог агрегата у РХЕ „Бајина Башта“

Друга фаза ревитализације реверзибилне хидроелектране „Бајина Башта“ почела је 3. марта радовима на агрегату Р2.

– Радни век ревитализованих агрегата биће продужен за неколико деценија, што ће бити велика подршка електроенергетском систему Србије. РХЕ је практично резервна електрана која је способна да својом снагом замени било који други агрегат у систему „Електропривреде Србије“, а истовремено, захваљујући својим карактеристикама, може да покрије врхове дневне потрошње – рекао је Душан Тришић, директор за производњу енергије у огранку „Дринско-Лимске ХЕ“.

Планирано је да се за седам месеци заврше радови на опреми пумпе турбине мотор генератора, побудног система генератора, система управљања и система електричних заштита и опреми генераторског напона. Тиме је практично обухваћено комплетно технолошко стабло агрегата и биће значајно повећана поузданост рада РХЕ „Бајина Башта“. Биће потпуно замењени радно коло пумпе-турбине и спроводне лопатице, као и сегменти горњих генераторских, водећих, носећих и турбинских лежајева. Део опреме је на градилишту, део треба да стигне у наредних неколико недеља, док ће радно коло и лопатице бити допремљене у јуну.

Пројекат ревитализације подељен је у три сегмента, а први који обухвата набавку, уградњу, испитивања и пуштање у рад пумпе-турбине и мотор-генератора уговорен је са јапанском „Тошибом“. У оквиру другог дела стручњаци Института „Михајло Пупин“ урадиће ревитализацију система управљања, односно система електричних заштита и опреме генераторског напона, док трећи сегмент подразумева ревитализацију система побуде агрегата у РХЕ који ради Институт „Никола Тесла“.

P. E.

ЕПС развија стратешке пројекте и препознаје нове потенцијале

У веку који ће бити век киловат-сата неопходно је користити све расположиве ресурсе за производњу електричне енергије и што више диверсификовати како енергетику, тако и привреду, поручио је Душан Живковић, генерални директор „Електропривреде Србије“, 4. марта на Копаоник бизнис форуму.

– Време зелене транзиције треба посматрати више из потребе за коришћењем свих расположивих извора енергије, јер ће енергетика бити делатност која ће обележити овај век. Од енергетике се очекује, не само да обезбеди енергију за растућу привреду, већ и да буде носилац укупног привредног раста. Циљ је да обезбедимо дугорочну енергетску сигурност, наравно уз профитабилност компаније и зато „Електропривреда Србије“ развија стратешке пројекте као што су реверзибилна ХЕ „Бистрица“ и 1 GW солара. И не само то, желимо да препознамо потенцијале водоника, али и биомасе и геотермалне енергије – рекао је Живковић.

Он је истакао да је задатак „Електропривреде Србије“ да створи услове за обезбеђивање енергетске сигурности Србије и дугорочног енергетског мира, али и да, као највећа



регионална компанија, да свој допринос и енергетској сигурности целог региона.

– Време испред нас то очекује, зато смо и покренули процес трансформације компаније, јер морамо бити ефикаснији и спремнији да одговоримо на све изазове – рекао је Живковић на панелу о зеленој енергетској транзицији.

Он је као један од кључних изазова процеса декарбонизације навео финансирање пројеката зелене енергије.

– Енергетске компаније биће под додатним притиском привреде због увођења СВМ и CO₂ отиска и суочиће се са изазовом финансирања нових ОИЕ пројеката. Потребан нам је дугорочан механизам финансирања процеса декарбонизације и очекујемо да Енергетска заједница и Европска унија нађу решења – закључио је Живковић.

P. E.

■ Обележен дан ТЕНТ-А

Године за понос

Пет и по деценија је прошло од када је 7. марта 1970. године пуштен у рад блок А1 снаге 210 мегавата у ТЕНТ А, а шест месеци касније и други блок исте снаге. Тада су постављени темељи будуће термоелектране са највећим инсталисаним капацитетима у ЕПС.

„Електропривреда Србије“ је у протекле две године имала један од најбољих резултата у својој историји, са око 150 милијарди динара профита. Између осталог, то је остварено и заслугом људи у производњи ТЕНТ-ових електрана који су обезбедили сигурност у снабдевању електричном енергијом упркос свим изазовима са којима су се суочавали, почев од квалитета угља, али и временским постројењима о чему сведочи и ова годишњица од 55 година рада – рекао је Душан Живковић, генерални директор ЕПС АД.

Користим сваку прилику да истакнем да су ТЕНТ А, ТЕНТ Б, „Ђердап 1“ и „Бајина Башта“ драгуљи српске енергетике и заиста сам поносан на све постигнуте резултате који су остварени у претходном периоду – поручио је Живковић.

Он је истакао да се у наредном периоду мора наставити са активностима у трансформацији ЕПС како би био још бољи, ефикаснији и профитабилнији и како би не само задржао улогу најутицајније компаније у региону, већ и да би проширио свој утицај на регион.

Срђан Јосиповић, директор за производњу у ТЕНТ, подсетио је на још један јубилеј у овој години, 40 година од пуштања у рад блока Б2 на ТЕНТ Б.

Нисмо били учесници у градњи свих термокапацитета у огранку, али смо захваљујући њиховој ревитализацији после 2000. године, продужили

њихов радни век, повећали ефикасност и снагу и реализовали неколико значајних еколошких пројеката. Све то је учињено уз велике напоре, знање и стручност свих запослених, без којих ТЕНТ и не би опстао – поручио је Јосиповић.

P.E.





■ Заједнички рад кинеских и српских термаша

Обука радника прилика за развој

Први пут користе се тракасти транспортери на систему за пријем, припрему и транспорт пепела и шљаке на депонију

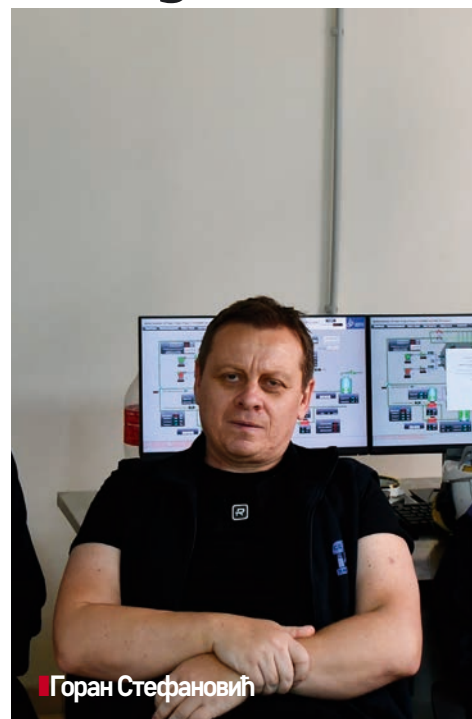
Нови блок Б3 у костолачком огранку „Електропривреде Србије“ омогућава развој домаће енергетике и пружа прилику за обучавање запослених на савременој технологији, која осим производних задовољава и еколошке циљеве. Горан Стефановић, водећи инжењер за отпрему пепела и шљаке у ТЕ „Костолац Б“, указује на специфичности овог постројења у погледу заштите животне средине.

– Изградња новог термоблока пројектована је према најстрожим европским

стандардима и важећим техничким прописима. Пројекат је укључио савремене технологије и стандарде из области заштите животне средине. Има савремени систем за транспорт пепела и шљаке који подразумева могућност да руковац на екрану за визуелизацију подешава потребну количину воде за мешање како би се обезбедила потребна влажност стабилизационе смеше и онемогућило запрашивање простора. На систему се налази и влажни електрофилтер који служи за смањење прашкастих материјала из димних гасова, и чини га сет опреме који се сада први пут користи у електранама у Србији – објаснио је Стефановић.

На блоку Б3 примењена је напреднија технологија отпепељивања у односу на ону у блоковима Б1 и Б2.

– Сада први пут на нашим просторима имамо транспорт пепела и шљаке на депонију тракастим транспортерима. За солидификацију пепела и шљаке додаје се пулверизовани креч или гипсана суспензија



■ Горан Стефановић

у зависности од решења за које се одлучимо – каже Стефановић.

Обука радника за нови систем пријема, припреме и транспорта пепела и шљаке на блоку БЗ одвијала се у две унапред дефинисане фазе, а последња трећа фаза, која се тренутно одвија јесте завршни корак у овом процесу.

– Одговорност је велика, преузима се потпуно нова опрема. Сада наши радници самостално управљају опремом за транспорт пепела и шљаке уз надзор кинеске стране – додаје Стефановић.

Један од предуслова за формирање службе која може да задовољи све потребе на терену, који је значајно увећан изградњом новог блока БЗ у ТЕ „Костолац Б“ је и довољан број радника. Због природног одлива запослених у пензију, водило се рачуна да се младе колеге што пре ангажују и прођу кроз прва радна искуства са колегама које имају вишедеценијско искуство у енергетици.

– За почетак обуке успели смо да обезбедимо неопходни број радника, тако да у овом тренутку можемо да будемо задовољни и њиховим бројем, али и квалитетом урађеног посла – наглашава Стефановић.

Комуникација са колегама из кинеске компаније СМЕС представљала је посебан изазов у сарадњи. Споразумевање се примарно одвијало преко преводилаца, али су радници и сами на лицу места, уз пуно сналажења, развили систем комуникације и објашњавања. Постоје и извесне разлике у менталитету, али није изостајала спремност и воља домаћих радника за разумевање азијских колега.

– Сарадња с колегама из Кине је на професионалном нивоу и одвија се без већих проблема – потврђује Стефановић.

И. Миловановић



Драгоцено искуство

Вељко Перић, инжењер ангажован на систему за отпрему пепела и шљаке, након завршетка студија машинства у Новом Саду, постао је део овог колектива пре неколико година док је блок БЗ био у фази изградње.

– Пуно времена и труда уложено је и с наше стране, као и колега из Кине, да би се све одвијало у добром правцу. Ово је драгоцено искуство за мене и од великог значаја за даљи професионални развој – наводи Перић. Његов колега инжењер Дејан Глушица указује да је упознавање новог начина рада, као што је на силосу БЗ, с техничке стране веома интересантно и да нова техника и технологија интуитивно подстичу вољу за учењем и усавршавањем.



Све бољи резултати

Грађевинска индустрија из Србије и окружења откупљује за сада готово целокупну годишњу производњу гипса, а за ову годину уговорено је 775.000 тона. Највеће количине испоручују се речним транспортом преко пристаништа

Уназад неколико година термоелектране у Костоцу успешно пласирају велику количину пепела и гипса грађевинској

индустрији у Србији и иностранству. Потражња за овим нуспроизводима расте из године у годину, посебно за гипсом. Највеће количине испоручују се речним путем преко луке ЕПС-а у Костоцу. Гипс, као продукт одсумпоровања битан је за грађевинску индустрију, као и пепео за цементаре. О производњи и продаји разговарали смо са Ненадом Питићем, директором ТЕ „Костолац Б“.

– Технолошки гледано, систем одсумпоровања димних гасова од приоритета је за побољшање еколошких напора „Електропривреде Србије“ и производњом чистије енергије. Због тога су сви блокови ТЕ „Костолац Б“ повезани на систем за одсумпоровање димних гасова – каже Питић. – У овој ТЕ налази се постројење за одсумпоровање блокова Б1 и Б2, снаге по 345 мегавата, и блока Б3 снаге 350 MW, при чему се обрађује 100 одсто димних гасова. С поносом могу



да кажем да Костолац већ неколико година уназад није загађивач и сва постројења раде беспрекорно. Циљ нам је да наредних година наставимо продају целокупне количине произведеног гипса, чиме ће се на депонију одлагати врло мале количине овог производа.

Питић каже да је у 2024. години домаћим цементарама „Лафарж“, „Моравацем“ и „Титан“ продато око 90.000 тона, а за извоз је продато око 125.000 тона. Такође у 2024. години продато је око 45.000 тона гипса са депоније и исти тренд прањене депоније наставља се и ове године, с циљем да се прода комплетна количина. У наредним годинама планира се продаја целокупне количине без депоновања.

– Тренутно се гипс продаје фирмама „Conal Group“, „Лафарж“, „Моравацем“, „Титан“ и „Hella“. У току је реализација осам уговора за продају гипса у количини од око 775.000 тона,

а план је да се од тога ове године прода око 250.000 тона – нагласио је Питић.

Када се ради о постројењу одсумпоровања, према речима Слађане Ђокановић, шефа техничке припреме сектора одржавања, улазна сировина за процес одсумпоровања је кречњак при чему се као нуспроduct процеса пречишћавања димних гасова издваја гипс и он се комплетно продаје.

– Кречњак се довози камионима и меље се у млиновима при чему се добија кречњачка суспензија која се распршује у каналу димног гаса. На тај начин уклања се CO₂ из димних гасова и производи се гипсана суспензија која се даље исушује преко вакуум траке и транспортује у складиште гипса или на депонију. Испорука се обавља углавном са пристаништа у Костоцу. Камионским превозом отпрема се гипс у складиште луке одакле се пуне барже – казала је Ђокановић.

Пристаниште „Костолац“ теретног је карактера, базенског типа, на пловном путу Дунава. Налази се у некадашњем рукавцу Дунава који је Костолачким каналом повезан са Дунавом. Од како је пуштено у рад пре две године, на њему све чешће стиже опрема за потребе термоелектрана, али и за испоруку сировина попут гипса и пепела. О раду пристаништа и посебно утовару баржи разговарали смо са Ненадом Милићем, пословођом саобраћаја у луци.

– Лука у Костоцу све боље и више ради и та искуства су веома важна за ефикасност коришћења речног начина транспорта наше робе. Прве године рада, за утовар око 1.000 тона било нам је потребно од осам до 12 сати. За четири месеца, са три запослена радника утоварили смо у пловне објекте 6.000 тона гипса – рекао је Милић. – Прошле године почели смо одређене реконструкције које нису биле обимне, али су значајне за превазилажење одређених потешкоћа. Реконструкције које су





урађене омогућиле су нам и велико повећање капацитета тако да сада системом за претовар гипса утоваримо у баржу количину од 1.000 тона за три до четири сата. Број застоја свео се на минимум и не утиче на квантитет и квалитет рада.

Средином прошле године повећан је број радника на пристаништу и тренутно их има 11.

- Иако је предвиђен већи број запослених, све своје обавезе и задатке који се тичу претовара и одржавања испуњавамо у потпуности. У септембру 2024. године у претовар гипса укључује се и мобилна дизалица „Sennebogen“ са којом удвостручујемо капацитет утовара у пловне објекте, тако да смо годину

завршили са претоварених 56.500 тона гипса - рекао нам је Милић.

Производња, депоновање и продаја нуспроизвода, гипса и пепела из термоелектрана

у Костолцу пробија се на тржишту смањујући потребе трајног одлагања на депонијама.

В. Огњановић

Добар почетак

Ову годину погон луке почео је добро, тако да је у јануару утоварено 11.700 тона, а у фебруару 24.500 тона гипса. Капацитет утовара подигнут је за више од 100 одсто у односу на ранији период. Постоје интересовања страних компанија за испоруку и пепела речним путем, али количина утовареног гипса увек зависи од пријема гипса и броја пловних објеката које купац може да ангажује, рекао је Ненад Милић.



Рекултивација јаловишта приоритет рудара

Готово 90 одсто засада из 2024. године преживело је високе температуре прошлог августа и септембра, потврђено је након контроле успешности засада

Пролећна сезона садње шумских појасева на депонијама јаловине већ је почела и циљ је да се искористе повољни временски услови како би се обавиле и припреме за летњи период који се и ове године очекује са изразито високим температурама и сушом.

У склопу биолошке рекултивације за 2025. годину планирано је пошумљавање 20 хектара косих површина на Унутрашњем одлагалишту Површинског копа „Дрмно“ које су у току 2024. године припремљене техничком рекултивацијом, каже Ђорђе Благојевић, самостални инжењер за шумарство Сектора инвестиција копова.

– Од укупне површине планиране за пошумљавање, за пролећну сезону 2025. у периоду фебруар-март планирано је пошумљавање 10 хектара косина прве и друге етаже, док ће у јесењој сезони у периоду октобар-децембар бити посађено преосталих 10 хектара – каже Благојевић.

На овој површини након садње предвиђене су опсежне мере неге које обухватају окопавање, међуредно уклањање траве и корова, заливање и орезивање младих садница.

Сем радова на пошумљавању новим садницама, посебна пажња посветиће се



Ђорђе Благојевић

засадима од пре две-три године и нези младих засада.

– Планирано је уклањање траве и корова у засадима подигнутим 2023. и 2024. године на површини од 27 хектара под шумским културама на косинама и кошење траве на површини од 60 хектара под травно легуминозном смешом и луцерком на равним површинама. Ови радови обављају се у циљу побољшања биеколошких услова на одлагалиштима јаловине, обогаћења вршних педолошких слојева органском материјом и стабилизације косина као заштити од ерозије. Биолошка рекултивација обавља се биљним културама које позитивно утичу на стабилност земљишта својим кореновим системом и уједно обављају азотификацију и обогаћење јаловине органском материјом – каже Благојевић.

Предвиђени су и редовно одржавање противпожарних и шумских путева у дужини од око 35 километара, редовно чување шума као и активности на противпожарној заштити на целој површини и свим објектима Огранка „ТЕ-КО Костолац“.

– Мерама неге биће обухваћене и старије шумске културе и огледна поља на Спољашњем одлагалишту копа „Дрмно“ на површини од 5,5 хектара – истиче Ђорђе Благојевић. – Засади који су подигнути у склопу биолошке рекултивације у сезони 2023/2024, који обухватају подизање шумске културе на површини од 15 хектара и формирање површине под луцерком на 28 хектара, добро су поднели летње жеге уз редовно заливање и негу. После недавне контроле стања засада, након зимских месеци, може се констатовати да су и зиму пребродили успешно.

Н. Антић



Под шумом 358,23 хектара

Шумски засади захтевају сталну пажњу и конкретне мере одржавања, заштите и обнове, како би се обезбедио њихов опстанак и правилно газдовање и коришћење за будуће генерације, каже Иван Ђукић, помоћник директора за инвестиције ПК „Дрмно“.

– Засади на унутрашњем одлагалишту су у добром стању, без фитопатолошких и ентомолошких оштећења, која прете да угрозе квалитет и квантитет дрвећа. Површина под шумама у оквиру Газдинске јединице „Копови Костолац“ износи 358,23 хектара, уз додатак површина засада на унутрашњем одлагалишту ПК „Дрмно“, које су у претходној деценији повећане за више од 200 хектара шуме.

Добар старт

Овогодишњу ремонтну активност започео је Други БТО систем са месец дана оправке

Ремонтна сезона на Копу „Дрмно“ почела је крајем јануара, мада су оправке појединих машина рударске механизације рађене у континуитету с краја прошле и почетком ове године. Кључни приступ у одржавању утезања багера и одлагача примењен је како би се све машине на откривању угља припремиле за сезону пролеће-јесен имајући у виду високе циљеве производње од 40 милиона кубних метара јаловине у овој години. Због свега тога први је ремонтован Други БТО систем и уједно санирана два моћна багера 1300 и ведричар 710. Недостатак нових делова за одржавање као што су редуктори, електромотори и лежаци, условљен је временом израде и испоруке од произвођача. Због тога се приступило програму репарације старих делова у домаћој индустрији. Поново су радници ПРИМ, „Гоше“ и машинци Коп „Дрмно“ положили испит и обезбедили рад багера док не стигне наручена нова опрема.

У Сектору машинског одржавања на почетку године било је врло динамично како по питању већих оправки, тако и по питању ремонтних



Ремонт Другог БТО система

активности, каже Драган Радосављевић, главни инжењер за оперативно одржавање.

– После дужег стајања и репаратуре редуктора РВУС-36 погона радног точка багера SRs1300, урађена је монтажа и багер је пуштен у рад 21. фебруара. На багеру ERs710 угљеном, од 28. јануара до 28. фебруара замењен је аксијални лежај горње градње и багер је пуштен у рад три дана пре планираног рока, на чему сам захвалан и честитам радницима ПД ПРИМ и Сектора машинског одржавања ПК „Дрмно“, који су били ангажовани на овим активностима – каже Радосављевић.

Када се ради о редовном ремонту,

Следећи је Шести БТО систем

Ремонте настављамо оправкама Шестог БТО система, где имамо редовне активности без већих захвата, захваљујући томе што смо у прошлогодишњој ремонтној сезони обавили велике захвате на овом систему – рекао је Радосављевић.

овогодишњи ремонт започео је Други БТО систем са месец дана оправке. Како каже Радосављевић, ове године нису имали неке веће послове, осим редовних сервисирања редуктора и бубњева и замене дотрајалих хабајућих елемената, облога, гусеничних плоча, чланака и потпорних точкова.

Сличног карактера су и електро оправке јер већих замена електроопреме није било, рекао нам је Александар Златковић, управник електро одржавања. Након месец дана радова, систем је ушао у производњу 1. марта.

– Велики ремонти очекују се тек у пролеће и лето до када ће бити завршена и испорука наручене опреме и делова за рударску механизацију. Сезона је почела успешно па се очекује да ће машине бити спремне за максималну оптерећеност у производњи у остатку године – каже Радосављевић.

Н. Антић

Фото: Д. Радосављевић



Земља, багер и небо

Најтраженије Ковиљача, Врњачка и Соко бања

Основни принцип за упућивање на лечење је препорука лекара специјалисте и његов предлог бање, односно рехабилитационог центра

За бањско лечење ове године пријавило се 258 радника, чланова Синдиката „Копови Костолац“. Пријављивање и подношење здравствене документације, коју запослени добијају од лекара специјалиста, трајало је до краја фебруара, рекао је Небојша Лезић, председник ресора за социјалну заштиту и стандард радника у Синдикату „Копови Костолац“.

– Радници ће плаћати 30 одсто цене у 10 полумесечних рата, а Синдикат ће покривати 70 одсто. На тај начин омогућавамо свим корисницима, којима је то потребно, боравак у рехабилитационим центрима сваке године – каже Лезић.

Синдикат „Копови Костолац“ има сарадњу са свим рехабилитационим центрима у Србији. У 2024. укупно је било пријављено 276 радника, а највише их је било на рехабилитацији у Бањи Ковиљачи, Врњачкој, Соко и Рибарској бањи.

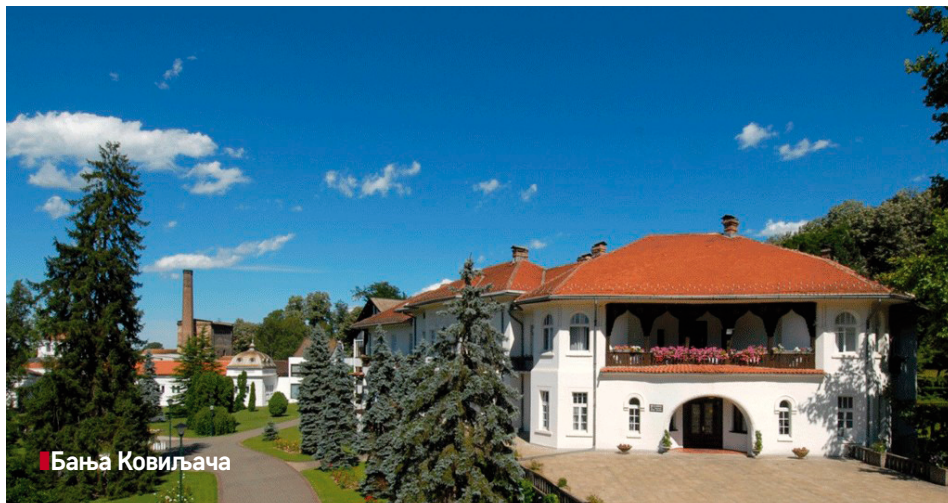
– Због рада у отежаним условима, карактеристичним за рударски сектор костолачког огранка ЕПС-а, највише запослених има ортопедске проблеме, пре свега са кичмом, следе кардиоваскуларна обољења, која су последица и нездравог начина живота, стреса, нервозе, лоше исхране, а ту су и здравствени проблеми због канцера, као и дијабетеса – навео је Лезић.

Принцип упућивања у РХ центре је исти као и претходних година. Лекар специјалиста даје предлог у који центар се радник упућује, а на основу тога прикупља се даље документација.

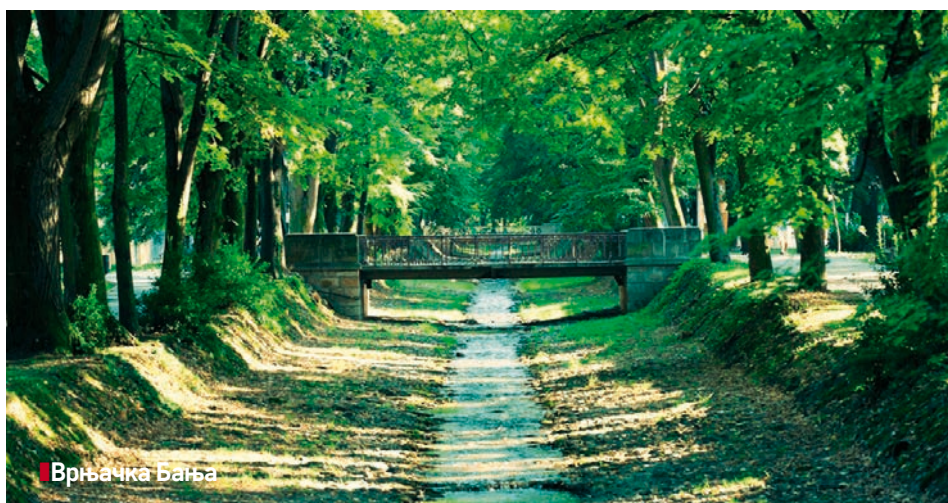
– Цене болничког дана који обухвата терапије, смештај и 10 пуних пансиона, у последње време знатно су се повећале, у просеку по 10 одсто годишње. Избор

У плану и рекреација радника

Ове године планира се и упућивање радника на превенцију радне инвалидности. Рекреација ће се, како наводе у Синдикату „Копови Костолац“, организовати у Црној Гори и Грчкој, а понуде од туристичких агенција још увек се прикупљају. О свим детаљима запослени ће бити благовремено обавештени.



Бања Ковиљача



Врњачка Бања



Соко Бања

рехабилитационих центара зависи од сугестије и препоруке лекара, а ове године предњаче Бања Ковиљача, Врњачка, Рибарска, Соко и Нишка Бања. Ту су и неки мањи центри за лечење – истакао је Лезић.

Рехабилитација радника почиње у мају и

трајаће до краја октобра. На тај начин се не шаље много радника истовремено, како би процес производње функционисао несметано, а и рехабилитациони центри имају ограничене капацитете.

П. Животић

И човек тражи негу као и машина

Брига о запосленима подразумева стално унапређење ове области, јер су услови рада изузетно тешки

П годинама уназад значајна су улагања „Електропривреде Србије“ у побољшање услова рада запослених. Смештај радника на копу „Дрмно“, обезбеђивање опреме за рад, возила за превоз радника до радног места, клима уређаја у радним просторима, обезбеђивање пијаће воде током летњих месеци, превентивни прегледи и рехабилитација запослених, само су део свакодневних активности на побољшању услова за рад.

Наш саговорник је управник производње на Копу „Дрмно“ Владимир Марковић који сматра да су људи и машине подједнако важни за остваривање производних циљева. Управо одржавање високих стандарда је циљ и у овој области.

– Када се ради о условима рада, пословодство успешно сарађује са синдикатом а то је прецизирано и Колективним уговором, тако да се подразумева стално унапређење ове области – каже Владимир Марковић. – Имамо објекте са комплетном инфраструктуром за збрињавање више од 1.690 радника из производње. Чак пет пунктова за пресвлачење и одржавање личне хигијене. Прошле године



■ Владимир Марковић

изградили смо ново контејнерско насеље за 729 радника на северу копа. У „Дрмну“ је остало контејнерско насеље за 86 радника и тамо се налазе помоћна механизација, контејнерско насеље Кличевац за 412 радника и у Центру за 363 радника.

Марковић истиче да су, поред климатизације свих објеката, расхладних уређаја и тоалета, сви објекти одржавани и у добром стању имајући у виду старост појединих.

– Обезбеђени су клима уређаји у свим возилима за превоз радника и на машинама рударске и помоћне механизације. Обезбеђујемо и флаширану воду и апарате за воду, а ту су и нова возила за превоз радника. Оно што је важно, сви радници имају потпуну, прописану ХТЗ опрему на чему инсистирамо. Асфалтирали смо делом магистралне путеве на ободима копа, а трудимо се да путеви у копу буду насути туцаником ради бољег транспорта и опреме и људи – каже Марковић.

За запослене на Копу „Дрмно“, где су изузетно тешки услови рада, обезбеђују се превентивни здравствени прегледи и годишња рехабилитација за оболеле радника. То се ради



заједно са синдикатом и радници иду у десетак специјализованих установа на десетодневни опоравак, у зависности од врсте болести.

– Највећи проблем је недостатак квалификованих радника јер нам старији радници одлазе у пензију. У овом моменту само рударској служби недостаје 280 радника и поред ангажоване радне снаге као трећих лица највише преко ПРО ТЕНТ-а. Целом, копу треба укупно 550 радника. Не може овде да се направи добар радник за годину-две јер је рударски посао, као и опрема, веома сложен и тражи обуку младих радника кроз рад са искусним радницима. То нам је највећи проблем. Надам се да ће више радника бити примљено у стални радни однос у ЕПС. Имамо обећања и очекујемо да ће се то стање побољшати – рекао је Марковић.



■ Ненад Митровић

Говорећи о опреми, која је веома квалитетна, он је поменуо да су и алати које радници користе квалитетни и стално се модернизују.

Н. Антић

Припреме за лето

Високи производни захтеви постављени су пред целим колективом. Због тога услови рада и брига о радницима морају да буде на задовољавајућем нивоу.

У очекивању летње сезоне и високих температура, почеле су провере апарата и опреме за расхлађивање и спремишта за воду, како би се тај период дочекао што спремније, рекао је Владимир Марковић.

Угаљ изнад плана

Производња на Копу „Дрмно“ и током фебруара била је у знаку добрих резултата у производњи угља. Рудари су радили напорно како би достигли резултате на које су утицали кварови и хитна санација багера са откривке почетком године. Сада се улажу максимални напори да се циљеви остваре, јер су се у производњу вратили и багер 1300 и багер ведричар 710.

У фебруару је произведено 940.366 тона угља, а од почетка године укупно 1.968.882 тоне, што је за 13 одсто више од плана. Када се ради о откривци, у фебруару је остварена производња од 2.924.590 кубних метара откривке, а у прва два месеца произведено је укупно 6.486.970 кубних метара.

Очекивања су да ће се производња откривке повећати већ у марту и чине се сви напори да се наредних месеци подигне временско искоришћење машина. С обзиром на то да су велики ремонти обављени прошле године на вршним системима, могуће је скраћивање времена неге управо на тим системима како би се повећала производња откривке.

Н. Антић



■ Производња електричне енергије

Стабилни на мрежи

До краја фебруара, производни капацитети огранка „ТЕ-КО Костолац“ радили су према захтеву енергетског система „Електропривреде Србије“ и испоручили 2.020.654 мегават-часова електричне енергије. Од костолачких термоелектрана ове године очекује се производња у износу од 7,309 милиона MWh.

Блокови термоелектране ТЕ „Костолац А“ произвели су 450.559 мегават-часова. Појединачно, блок А1 је током овог периода предао систему 153.935 MWh, док је блок А2

остварио производњу која износи 296.624 MWh. Током грејне сезоне, ови блокови производе и топлотну енергију за даљински систем грејања Пожаревца и Костолаца, тако да је у току фебруара произведено 66.494 MWh.

Блокови ТЕ „Костолац Б“ произвели су 1.570.095 MWh, што представља сумирани учинак производње блока Б1 која износи 622.370 MWh, 543.319 MWh електричне енергије произвео је блок Б2 док је блок Б3 предао током фебруара 404.406 мегават - часова.

И. М.



Солидарност у пракси

Захваљујући донацији „Електропривреде Србије“ омогућени су радови у трећој фази адаптације зграде

Зграда у Браничевској улици у Пожаревцу, која је тешко оштећена у пожару у септембру прошле године, обнавља се уз велику помоћ појединаца, удружења и компанија. У потпуности је изгорео седми спрат са четири стана, захваћен је и шести спрат, а сви остали су били поплавлени у току гашења пожара. Лифт је уништен и причиниена је велика материјална штета. Сви станари морали су да буду исељени док се не санира штета, каже за наш лист Слађана Влаховић, управница ове стамбене зграде.

Обнова зграде је до сада урађена у три фазе. У оквиру прве фазе зграда је оспособљена у смислу електро инсталација, водоводне и канализационе мреже као и топлотификационих инсталација. Друга фаза је обухватила комплетну реконструкцију кровног покривача и вредност тих радова износила је три милиона динара. Исплаћена је од новчаних донација које су прикупљене у прва два месеца након пожара. Трећа фаза била је израда плафона у становима седмог спрата и поправка лифта, уплаћен је аванс од 50 одсто за поправку лифта у износу од 720.000 динара и поручени су делови. Послови на изради плафона су завршени, а коштали су 680.750 динара. Почетак радова на поправци лифта почео је средином марта, након што су нам пристигли сви поручени делови – рекла је Влаховићева.

Финансијску и материјалну помоћ у овом подухвату пружили су бројни појединци и фирме.

За извођење радова у првој и другој фази донатори су били сви људи добре воље. Новчане донације уплаћивали су суграђани, мали и велики привредници. Организоване су хуманитарне продаје као и разне

спортске, музичке и угоститељске акције за прикупљање финансијске помоћи. Фирме које се баве столарским радовима донирале су улазна врата, балконска врата и прозоре за станове на седмом спрату. Многе фирме су донирале грађевински материјал, греде, даске, лимове, стиропор... Захваљујући донацији „Електропривреде Србије“ омогућени су радови у трећој фази адаптације зграде. Станари су одлучили да и сами повећају месечна издвајања за 5.000 динара како би трећа фаза била завршена без одлагања – истакла је Влаховићева.

Након завршетка треће фазе од обимнијих послова преостаје израда фасаде на седмом спрату, која је захтевна за извођење а и потребна су значајна финансијска средства која тек треба обезбедити.

Према речима Слађане Влаховић, побољшање противпожарне заштите била би уградња такозваних бустера у посебну просторију у овој згради, што би изискивало додатна улагања.

И. Миловановић



Радови на санацији



Обновљен кров зграде

Стицање првих сазнања о древној игри



У сарадњи са Шаховским клубом „Рудар“ Костолац у библиотеци у Костоцу, огранку Народне библиотеке „Илија М. Петровић“ Пожаревац, почела је са радом школа шаха, планирана да траје до краја године. Полазници, деца школског узраста односно ученици основне школе у Костоцу добили су прве лекције о шаху, као и пригодне поклоне од председника шаховског клуба Бобана Максимовића.

- Шах је игра богата симболичким функцијама и игра са високим степеном сложености и чврстим правилима. Везу шаха и математике истраживали су кроз историју класични мислиоци епохе. Међу велемајсторима значајан број су математичари - рекао је Максимовић. - Наш велики шаховски велемајстор Љубомир Љубојевић рекао је да је „шах свет без лажи, преваре и демагогије зато што увек победи онај који следи законитости шаха применљиве у животу - онај ко уме да планира у шаху, умеће да планира и у животу, онај ко уме да распоређује време и ресурсе у шаху, он ће умети да их распоређује и у животу“.

Осим Бобана Максимовића у раду школе учествоваће и други предавачи а на крају

школске године планиране су такмичарске активности како би школа шаха била што занимљивија за полазнике.

Прапостојбином шаха сматра се Кина – 64 поља шаховске табле одговарају 64 триграма ји ђинга. Шах је дуго био привилегована игра, за аристократске породице и владаре, сакривена од

обичног народа. Пут шаха до Европе ишао је од дворова Кине и Индије, преко арапских земаља, до Шпаније и Италије.

В. Огњановић



Ћорђе Петровић на голу „Стразбура“ несавладан 270 минута

Млади Костолчанин, Ћорђе Петровић, наставља да бриљира на позајмици у Стразбуру, пошто је његов тим и трећи пут заредом остао несавладан у утакмицама француске Лиге 1. Дуел против „Бреста“ на домаћем терену завршили су резултатом 0:0, а Петровић није примио гол ни у утакмицама против „Ланса“ и „Монпељеа“.



Петровић је рођен 8. октобра 1999. године у Пожаревцу и висок је 194 центиметара. Поникао је у локалној школи фудбала „Пресинг“, а као петнаестогодишњак прешао је у „Чукарички“. У тиму са Бановог Брда провео је четири сезоне као сениор и бранио је на 78 мечева.

У априлу 2023. године отишао је у САД и појачао „Њу Ингланд Револушн“, са којим је потписао трогодишњи уговор. Како је власницима „Челсија“ из Америке, Петровић све време био на оку, тако да су одлучили да га доведу у чувени енглески клуб.

Петровић је већ дебитовао за репрезентацију Србије у јануару 2021. када је на турнеји по Латинској Америци бранио против селекције Доминиканске републике. Ове године нашао се на списку селектора Драгана Стојковића за пријатељске утакмице против Русије и Кипра. Против Русије био је на голу пуних 90 минута. Такође, био је члан репрезентације на Европском првенству које је одржано прошле године у Немачкој. У МЛС је прве сезоне био један од најбољих голмана, са невероватним статистичким подацима, па је постао и као члан Ол-стар тима који је одиграо пријатељски меч са „Арсеналом“. Петровић је у августу прошле године потписао уговор са „Челзијем“ и постао најскупљи српски голман у историји, јер је „Челзи“ за њега платио 16 милиона евра. На почетку ове сезоне „Челзи“ је послао Ћорђа Петровића на позајмицу у „Стразбур“. Љубитељи фудбала помно прате даљи успешан поход младог Костолчанина, који је тек закорачио у свет врхунског спорта.

П. Ж.



Петар Вефић трећи на Светском купу

На Светском купу у Бакуу, главном граду Азербејџана, Костолчанин Петар Вефић, представљао је репрезентацију Србије у спортској гимнастици и остварио велики успех. У квалификацијама на разбоју, које су одржане 6. марта, добио је оцену оцену 12.600. Пласирао се у финале, где је 8. марта зарадио још бољу оцену 13.033, што је било довољно да заузме треће место и освоји бронзану медаљу.

Без бодова у наставку сезоне

Рукометаши „Рудара“ пролећни део сезоне у Супер лиги наставили су у ослабљеном саставу, што се и одразило на резултате. Костолчани су везали пет пораза.

Изабраници тренера Драгана Ајдачића најпре су у 14. колу на домаћем паркету поражени од екипе „Војводине“ из Новог Сада – 30:38 (10:24), а затим у 15. колу и од „Црвене звезде“ у Београду са 26:44 (13:22).

Следећу утакмицу 16. кола „зелено-црни“ одиграли су пред својим навијачима против „Врања“ и ривал је славио резултатом 25:30 (12:14). У Београду је након тога фаворизовани „Партизан“ био успешнији и славио је са 23:34 (12:18). Шабачка „Металопластика Еликсир“ је у 18. колу савладала „Рудар“ у Костолцу – 32:39 (17:24). После 18 одиграних кола, са пет освојених бодова, три мање од београдског „Обилића“ и четири мање од лазаревачке „Колубаре“, уз гол-разлику (475:586), костолачки рукометаши налазе на последњем 12. месту.

Променљиве игре костолачких стонотенисера

Стонотенисери костолачког „Рудара“ и поред променљиве игре и резултата још увек имају шансе у борби за опстанак у елитном рангу такмичења.

Најпре су Костолчани у 17. колу гостовали су у Бачкој Тополи. После добре игре савладали су домаћу екипу „ТСЦ“ са 4:1. Након тога уследила су два неуспеха, оба пред својим навијачима. Костолчани је у 18. колу савладао „Феромонт“ из Темерина резултатом 1:4, а у следећем, 19. колу и „Спартак“ са 2:4.

После 19 одиграних кола „зелено-црни“ се са три остварене победе и девет освојених бодова налазе на 11. месту Супер лиге Србије у конкуренцији 12 клубова.

Завршена Зимска лига малих шампиона у фудбалу

У Спортском центру Пожаревац завршена је овогодишња Зимска лига малих шампиона у фудбалу. Утакмице су у претходна три месеца играли у Хали спортова „Костолац“ и у Спортском центру „Драгутин Томашевић“ у Петровцу на Млави.

Ове године учествовало је више од 350 малишана, а међу њима и дечаки из костолачког „Рудара“. Они су наступали у три категорије и остварили солидне пласмане. Костолчани су у категоријама дечака рођених 2016. и 2017. године освојили треће место, док су у конкуренцији 2013. годишта били четврти.

ФК „Рудар“ у 3. колу градског купа

Фудбалери костолачког „Рудара“ добро су стартовали у новој сезони Купа Градског фудбалског савеза Пожаревац. У 1. колу су теже него што се очекивало, али заслужено савладали комшијску „Победу“ из Старог Костолаца са 1:0.

Највеће изненађење на старту традиционалног такмичења приредила је „Слога 1932“ из Тириковца, која је после бољег извођења пенала елиминисала главног фаворита за освајање овог такмичења, „Млади радник“ из Пожареваца – 2:2 (пеналима 4:2). У 2. колу „Рудар“ је гостовао у Брадарцу, где је савладао екипу „Бели орао“ – резултатом 3:1.

Припремио: П. Животић

Женски рецепт за песму

Песникиња Татјана Дракулић рођена је у Пожаревцу 1959. године. Основну школу завршила је у Костолцу, а гимназију у Пожаревцу. Још као основац показивала је велики дар у писању. Била је својевремено најмлађи члан Клуба књижевника „Лирика

освојила је „Златну струну“. Та песма као да је настала у дослуку са тадашњом европском поезијом. Иза ње су, до сада, само две збирке песама: „Ма који наслов“ из 1977. године у издању „Браничева“ и „Колико прође путник ако иде пешке“ 1985. године, у издању „Рада“ из Београда.

Осамдесетих година 20. века била је секретар Удружења књижевника Србије и веома активна у књижевној омладини. Још се препричавају емисије на Другом програму Радио Београда, где је често гостовала и увек била добродошла, као и песници Костолаца који су тих говдина имали свој термин.

Своје место под сунцем песништва задржала је снагом своје поезије. Иако се повукла у свој свет, често напише понеку песму за себе и своје најоданије пријатеље. Њена мистичност стиха, сензибилност и оригиналност плене и данас и остају вредно сведочанство костолачког песништва.

Војкан Ивковић

Бранку Миљковићу

Рекла сам му
да ме причека
док променим фармерице
узнем транзистор
и две наранџе за испит
па смо онда
отишли на реку
Бранко и ја
сели на обалу
бацали каменчиће
и плуцкали у воду
слушали топ листу
и ћутали
за сваки случај
да нас не убије
прејака реч.
(из збирке „Ма који наслов“)

жуљевитих руку“ из Костолаца, неколико година по оснивању клуба.

Своје радове Татјана је објављивала у часопису „Развитак“, у „Браничеву“, „Видицима“, потом „Багдали“ и другим часописима. Крајем седамдесетих година била је огледало наше омладине, а њен начин писања „срећна тишина“ коју су њене песме пружале. Знала је да у себи води разговор са Бранком Миљковићем, док је бацала каменчиће у воду. Тада је често била учесник многих песничких манифестација у Србији и региону. С песмом „Con aqua alta“, на „Смедеревској песничкој јесени“ 1981. године



Завршен 12. фестивал југословенске поезије »Смедеревска песничка јесен«

ПРВА НАГРАДА ТАТЈАНИ ДРАКУЛИЋ

● „Златна струна“ 12. „Смедеревске песничке јесени“ припала Татјани Дракулић из Костолаца за песму »Con aqua alta« ● Подељене и три награде публике, награда „Нашег гласа“ и Књижевног клуба ● „Смедерево“ најбоља песма о Смедереву

НАСТУПОМ песника из свих наших република и покрајина и проглашењем победника у петак је у Смедереву завршен 12. фестивал југословенске поезије „Смедеревска песничка јесен“.

Највеће фестивалско признање — „Златну струну“ која се састоји из статуе рад вајара Селимира Јовановића и новчане награде од 15 хиљада динара припало је Татјани Дракулић из Костолаца за песму »CON AQUA ALTA«. Прву награду публике коју додељује Општинско веће Синдиката добио је Миле Станковић из Београда за

нику Милосаву Славку Пешићу за песму „Сине године“, а трећа Предрагу Вајичићу за песму „Кула од камена“.

Награда за најбоље песничко остварење у подунавском региону коју додељује „Наш глас“ припала је песми „Жењидба“ чији је аутор Јовица Типша из Смедерева. Добитник „Орфеја“ — награде књижевног клуба из Смедерева је Благоје Радосављевић за песму „Пушка“. Најбоља песма о Смедереву написана за време трајања фестивала је „Смедерево“ чији је аутор Жарко Буровић.

(Општински и Регионални фестивали из страни 7 и 8).



Татјана Дракулић



/// Текст уз фотографију: Вулканизерска „савијача“ Фото: Мишко Волић (Конкурс)



CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд 658(497.11)(085.3)
[Електропривреда Србије Енергија Костолац] **ЕПС Енергија Костолац** / главни и одговорни уредник
Новица Антић. - 2017, бр. 1 (15. нов.) - Костолац : Електропривреда Србије, 2017 - (Аранђеловац : ТРИО). - 30 cm
Месечно. - Је наставак: ТЕ-КО Костолац = ISSN 2217-3374
ISSN 2560-5135 = ЕПС Енергија Костолац
COBISS.SR-ID 250295820

